
Datum: 9 maart 2021
Kenmerk: 20210003
Aan: College van B en W van de Gemeente Oss
Betreft: Advies aanpassen PGB tarief Huishoudelijke Hulp Wmo.

Geacht college,

Op 24 februari 2021 ontving de Adviesraad Sociaal Domein de aan u gerichte ambtelijke memo, gedateerd 10 februari 2021, betreffende een aanpassing van het PGB tarief Huishoudelijke Hulp in de Wmo. In de begeleidende e-mail verzocht uw ambtenaar ons daarover een advies af te geven.

In de hieraan voorafgaande overleggen, zowel met uw ambtenaar als binnen onze eigen werkgroep, is hierover uitgebreid gediscussieerd. Alle argumenten, voor en tegen, zijn uitgewisseld en op hun betekenis gewogen.

Wij willen nogmaals onze waardering uitspreken voor de prettige en open discussie die wij met uw ambtenaar daarover mochten voeren.

Ons advies is gebaseerd op de twee hoofdargumenten die u aanvoert om over te gaan op een aanpassing van het PGB tarief Huishoudelijke Hulp (H.H.) in de Wmo. Wij voegen daar nog het aandachtspunt Kwaliteit en Klanttevredenheid aan toe.

1. Argument: gelijktrekking aan wat regiogemeenten aan tarieven hanteren.

U voert aan dat alle overige regiogemeenten reeds aangepaste tarieven hanteren bij toekenning van de voorziening H.H. in de Wmo. Er worden drie tarieven gehanteerd:

- Voorziening H.H. vanuit Zorg in natura (Zin)
- Voorziening H.H. vanuit een PGB , geleverd door Zzp-er(gekwalificeerd)
- Voorziening H.H. vanuit een informele zorgverlener.

De tarieven die hierbij worden gehanteerd zijn respectievelijk 100 %, 85% en 50%(met inachtneming van tenminste behoud wettelijk minimumloon).

Wij vinden gelijktrekking aan wat regiogemeenten hanteren geen inhoudelijk argument. Daarvoor is noodzakelijk de kwaliteit en kwantiteit van de onder de drie tarieven geboden H.H. onderling te wegen en te waarderen. Naar ons weten heeft dit nog nooit op een wetenschappelijk betrouwbaar wijze plaats gevonden. Daarbij is ook nooit de klanttevredenheid in de onderlinge vergelijking op een betrouwbare wijze gemeten.

De gemeente Oss hanteert in toenemende mate bij toekenning van een Wmo voorziening de visie dat er maatwerk geleverd moet worden. Passend op wat de burger nodig heeft om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen zijn en regie op zijn eigen leven te houden. Ook als dat ondersteuning op diens welzijn en zorg vraagt.

De mogelijkheid om als PGB-houder de regie te kunnen voeren op je eigen benodigde voorzieningen dient in hoge mate waardering te krijgen en zelfs gestimuleerd te worden. Een aanpassing van het hiervoor beschikbare tarief in neerwaartse richting is hiermee

tegenstrijdig. Het verhoogt de drempel om vanuit dat gewenste regiebehoud een beroep te doen op inzet van meest betrokken naasten. Zij die juist een stapje extra kunnen en willen zetten om hun hulpbehoevende naaste de waardigheid van regiebehoud te geven.

Wat andere regiogemeenten hierin doen met differentiatie in tarieven vinden wij een mager, zo niet een slecht argument. Hierin zou juist de gemeente Oss een voorbeeld kunnen zijn hoe het wel moet om maatwerk te leveren. En daarbij de waardigheid van haar burgers te beschermen door het stimuleren van het zoeken naar mogelijkheden tot maximale zelfbeschikking en behoud van regie op het eigen leven.

Bij het navolgende argument willen we betonen hoe ook de financiële benadering (lees: benodigde bezuiniging), wat zeker bij de regiogemeenten een rol gespeeld zal hebben om de tarieven aan te passen, ter discussie gesteld kan worden.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert volg niet wat de regiogemeenten in deze doen. Maar zet juist een nieuwe toon wat navolging verdient ook bij de regiogemeenten en als voorbeeld kan dienen voor landelijk beleid.

2. Argument: Bezuiniging op uitgaven bij Huishoudelijk Hulp in de Wmo

In de argumentatie om tot aanpassing (lees neerwaartse bijstelling) van het PGB-tarief te komen bij toekenning van H.H. in de Wmo gaat u uit van een ingeschatte bezuiniging van € 90.000 per jaar. Met een aantal mitsen en maren welke bij voorbaat dit getal als weinig betrouwbaar kunnen schetsen.

Het is inderdaad een aanzienlijk bedrag. Maar in verhouding tot de totale uitgaven binnen de Wmo niet uitzonderlijk hoog.

Wij vragen ons af of het afbreukrisico voor de gemeente niet te hoog wordt als in de toekomst een burger gaat afzien van het benutten van een PGB voorziening zoals bij H.H. Met name doordat dit financieel onaantrekkelijk wordt gemaakt.

Alles wat het inzetten van behulpzame medeburgers tegenwerkt of zelfs belemmert geeft op termijn zeer veel problemen voor de gemeente in het betaalbaar houden van voorzieningen op enigszins aanvaardbaar niveau. Zoals terecht van een voorziening H.H. Wmo door de burger verwacht mag worden.

Immers de vergrijzing zet door. Ook de leeftijdsopbouw onder de bevolking stijgt. Er komt zonder twijfel een groter beroep op voorzieningen in zorg, ondersteuning en welzijn op ons af. In toenemende mate zal het aantal kwetsbare burgers groeien.

Je hoeft geen futuroloog te zijn om nu al te kunnen zien dat bijvoorbeeld het aantal benodigde en goed geschoolde medewerkers bij professionele (zorg-)instellingen flink achterblijft. Dit zal in de komende decennia alleen maar problematischer worden.

Juist het stimuleren van inzet van medeburgers in het mede bieden van hulp en ondersteuning van hun naasten kan hiervoor een goede oplossing zijn. Alles wat het behoud van regie bij de burger bevordert en de mogelijkheid vergroot om hierbij behulpzame medeburgers te betrekken dient in ogenschouw genomen te worden.

Een aanpassing van het PGB tarief H.H. tot 50% van het Zin-tarief vinden wij daarin niet passen.

Op de eerste plaats omdat dit onvoldoende soelaas biedt voor de medeburger die in de toekomst de keuze moet maken of hij een naaste of buurtgenoot wil gaan helpen. Het biedt geen enkele stimulans om de elders beter betaalde uren in te ruilen voor hulp met een lagere vergoeding.

Verder gaat u in uw aanname er van uit dat binnen de PGB verstrekking er geen additionele kosten zijn zoals vergelijkbaar bij professionele instellingen. Dat is een misvatting. Zij zullen wellicht enigszins lager kunnen uitvallen maar zeker het niveau dienen te hebben van het tarief voor inzet van een zzp-er. Ook een Pgb-houder kent dat er soms vervoerskosten moeten worden vergoed. Heeft administratiekosten en dient voorzieningen te treffen om bij uitval(bijvoorbeeld wegens ziekte) vervangende hulp te kunnen krijgen. En zal aanvullende verzekeringen moeten afsluiten welke niet op de betreffende hulpverlener kunnen worden afgewenteld.

Waar u geheel aan voorbij gaat is dat de kwaliteit in termen van persoonlijke aandacht en betrokkenheid bij de behulpzame medeburger binnen de PGB vele malen groter is. Niet in het minst omdat er veelal bovenmatig, niet bekostigde uren worden ingezet. Doordat er meer aandacht is voor het welzijn van de pgb-houders en de werkzaamheden beter met hen worden afgestemd is de klanttevredenheid over de gehele linie hoger en sluit het beter aan op het gewenste maatwerkpakket.

Naar onze mening kan het benutten van de mogelijkheid om als PGB-houder op te treden eerder meer met positieve incentives bevorderd worden dan met maatregelen zoals een te lage, niet alle kostendekkende vergoeding ontmoedigd worden.

Een verschuiving van het procentueel aandeel in Zin-beschikkingen naar PGB met een tarief als bij Zzp(85%) levert op termijn meer kwaliteit en wellicht eveneens enige bezuiniging op.

Om dat te stimuleren heeft de gemeente betere instrumenten ter beschikking dan met deze voorgestelde tariefaanpassing.

Zoals daar zijn:

- Meer energie en kwaliteit steken in de ondersteuning en het bevorderen van eigen regiebehoud bij de burger.
- De medeburgers bewust maken van de noodzaak om toekomstige tekorten in zorg, welzijn en hulpverlening met elkaar op te lossen. Elke burger medeverantwoordelijk te houden voor het in stand houden van goede en voldoende naastenhulp. In het belang van ook voor hen een zorgzame toekomst. *Social contract wat wederzijds de juiste waardering kent.*
- Belemmeringen in wet- en regelgeving bestrijden welke bovenstaande noodzaak teniet doen.
- Landelijk de regelgeving ter discussie stellen dat elke burger, ongeacht inkomen en vermogen, hetzelfde eigen risico betaalt voor een voorziening in de Wmo.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert niet over te aan tot invoering van de voorgestelde tariefaanpassing in de PGB voorziening H.H.

Deze tariefaanpassing gelijk te houden aan het tarief voor een Zzp-er. = 85% Zin tarief.

3. Kwaliteit en Klanttevredenheid

Uit signalen en gesprekken met PGB-houders en ervaringen met ons gedeeld vanuit cliëntenvertegenwoordiging maken wij op dat de mogelijkheid om een PGB te hebben als een

groot goed wordt gezien. Over de hele linie wordt de kwaliteit van geboden hulp vanuit een PGB budget hoog gewaardeerd. Zowel op de geleverde hulp, zorg en welzijnsbeleving. Maar zeker ook op de mogelijkheid om eigen regie te houden op hetgeen men als hulpbehoevende burger als passende en noodzakelijke ondersteuning ziet.

Uit bovenstaand betoog wijzen wij nogmaals op grote maatschappelijke consequenties indien er belemmeringen worden opgeworpen bij de mogelijkheid gebruik te kunnen maken van een PGB budget. Dit geldt niet alleen voor de H.H. maar op alle daarvoor in aanmerking komende terreinen binnen de Wmo en het Sociaal Domein. Een PGB budget kan een onmisbare schakel vormen bij Participatie, en dus volwaardig kunnen meedoen in de maatschappij.

De Adviesraad Sociaal Domein adviseert wees bewust van het grote maatschappelijk belang van het stimuleren van regiebehoud bij uw burgers. Een passend PGB budget kan hierbij behulpzaam zijn.

Wij hopen met dit advies een goede bijdrage te leveren aan de betaalbaarheid en beschikbaarheid van de best passende Huishoudelijke Hulp in de Wmo. De Adviesraad Sociaal Domein ziet uw antwoord met belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Jaap Kool, voorzitter
Adviesraad Sociaal Domein

Mart van Wanrooij, voorzitter
Kenniskring Wmo ASD Oss